

2011-06-21

Avdelningen för djurskydd och hälsa

Vägledning för kontrollmyndigheter m.fl.

Tullverket

**Införsel för personligt bruk av produkter av animaliskt
ursprung i form av livsmedel och foder**

Fastställd den 21 juni 2011

Ändringslogg för dokumentet

Datum	Ändring	Signatur
2010-11-19	Vägledning fastställd av John Bruätigam, avdelningschef	Catrin Molander
2011-06-21	Vägledningen uppdaterad med anledning av ny EU-lagstiftning inom området animaliska biprodukter. Vägledning fastställd av processchef kontroll Malin Engdahl.	Susanne Liljenström

1.	Inledning.....	3
2.	Kontaktfunktioner/kontaktpersoner.....	4
3.	Tillämplig lagstiftning.....	4
4.	Ansvarsfördelning inom kontrollområdet.....	5
5.	Produkter som får föras in för personligt bruk.....	5
6.	Skyddsbeslut.....	6
7.	Bortskaffande.....	6
8.	Register och rapportering.....	7
9.	Information till resande.....	7
10.	Livsmedel och foder av animaliskt ursprung som får föras in med personligt bagage eller via postförsändelser.....	7
11.	Kommentar avseende införsel av fisk och vissa andra produkter:.....	10

1. Inledning

1.1. Syftet med vägledningen

Denna vägledning är avsedd att belysa lagstiftningens krav rörande införsel för personligt bruk av livsmedel och foder som innehåller animaliska beståndsdelar och som förs in i resandes bagage eller via postförsändelser. Skrivelsen är en vägledning till Tullverket i frågor som rör kontroll över införsel av sådant material liksom bortskaftande av material som inte uppfyller krav på införsel.

Observera att denna vägledning inte omfattar artskyddslagstiftningen och således inte berör de restriktioner som kan komma i fråga vid införsel av produkter från utrotningshotade djur eller särskilt skyddsvärda arter.

1.2. Beskrivning av kontrollområdet

Generellt sett gäller att andra produkter av animaliskt ursprung än färdiga föremål¹, inte får föras in till EU utan att produkten kommer från ett godkänt land och i vissa fall även en godkänd anläggning, att produkten åtföljs av det veterinärintyg eller handelsdokument som krävs enligt gällande lagstiftning, samt att produkten, om så krävs, uppvisas för veterinär gränskontroll vid införseln till EU. Det finns dessutom krav på registrering av driftsansvarig och i vissa fall krav på införseltillstånd. Anledningen är bland annat att man på detta sätt vill minska risken för införsel av olika typer av smittor från tredje land. Bland annat kött- och mjölkprodukter liksom andra produkter från hov- och klövdjur och fågel kan föra med sig smittämnen som kan leda till sjukdomsutbrott och stora ekonomiska konsekvenser för en enskild medlemsstat eller för EU i stort. Man tänker då framför allt på epizootiska sjukdomar som t.ex. mul- och klövsjuka, svinpest och fågelinfluensa.

Införsel av animaliska produkter i form av livsmedel och foder är precis som andra typer av djurprodukter förbundet med en hel del restriktioner och regleras i både EU-lagstiftning och nationell lagstiftning. Det finns dock särskilda undantag och lättnader för vissa typer av produkter som anses innebära mindre risk. Bl.a. gäller detta vissa typer av produkter i form av livsmedel och foder som införs i begränsad omfattning för personligt bruk i resandes bagage eller via postförsändelser.

Vägledningen ger närmare anvisningar om vilka typer och mängder av produkter i form av livsmedel och foder med animaliskt ursprung eller animaliska beståndsdelar som kan släppas in i landet genom förenklade rutiner och vad som ska göras med sådana produkter som beslagtas.

¹ Till detta hör bl.a. på lädervaror som skor och väskor, smycken, dunkuddar, pälskappor, dammvippor, föremål snidade av ben eller horn etc. Observera dock att det kan finnas annan lagstiftning som reglerar detta t.ex. måste artskyddslagstiftningen följas liksom den lagstiftning som reglerar införsel av hund- och kattpäls liksom sälskinn.

2. Kontaktfunktioner/kontaktpersoner

Enheten för foder och hälsa, tfn 036-15 50 00 (vx), e-post:

foderochhalsa@jordbruksverket.se

- *Susanne Liljenström* 036-155821 susanne.liljenstrom@jordbruksverket.se
- *James Bonet* 036-156282 james.bonet@jordbruksverket.se
- *Sara Hassellind* 036-155957 sara.hassellind@jordbruksverket.se
- *Sofie Gredegård* 036-156254 sofie.gredegard@jordbruksverket.se
- *Catrin Molander* 036-156145 catrin.molander@jordbruksverket.se
(enhetschef)

Vid akuta situationer utanför kontorstid kan Jordbruksverkets Tjänsteman i beredskap (TiB) nås via SOS Alarm på 112.

3. Tillämplig lagstiftning

- Kommissionens förordning (EG) nr 206/2009 av den 5 mars 2009 om införsel för personligt bruk till gemenskapen av produkter av animaliskt ursprung och om ändring av förordning (EG) nr 136/2004
Denna förordning reglerar möjligheterna att ta in begränsade mängder av vissa livsmedel och specialfoder för personligt bruk.
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:135) om veterinära kontroller av produkter som förs in från tredje land till Europeiska unionen (EU), Norge och, vad avser fiskprodukter, Island
- Kommissionens beslut 2007/275/EG från den 17 april 2007 om förteckningar över djur och produkter som ska undersökas vid gränskontrollstationer enligt direktiv 91/496/EEC och 97/78/EG
Här återfinns en lista över sådant som ska passera veterinär gränskontroll
- Lag (2006:806) om provtagning på djur, m.m.
- Förordning (2006:815) om provtagning på djur, m.m.
- Tillkännagivande (2010:338) om de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter)
- Kommissionens förordning (EU) nr 142/2011 av den 25 februari 2011 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om genomförande av rådets direktiv

97/78/EG vad gäller vissa prover och produkter som enligt det direktivet är undantagna från veterinärkontroller vid gränsen

- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur
- Förordning (1994:1830) om införsel av levande djur m.m.

4. Ansvarsfördelning inom kontrollområdet

Jordbruksverket och Livsmedelsverket får meddela föreskrifter rörande införsel av animaliska produkter.² Livsmedelsverket ansvarar för folkhälsofrågorna och Jordbruksverket för djurhälsofrågorna. När det gäller införsel av livsmedel för kommersiellt bruk ställs både djurhälso- och folkhälsokrav, och att dessa uppfylls kontrolleras av Livsmedelsverket. När det gäller införsel för personligt bruk (d.v.s. införsel som inte går via veterinär gränskontroll) är dock inte folkhälsokraven tillämpliga, varför Jordbruksverket, som ansvarar för djurhälsofrågorna, har ansvaret.

Tullverket är utsedd som behörig myndighet³ att utöva offentlig kontroll enligt kommissionens förordning (EG) nr 206/2009, och får genom lag (2006:806) om provtagning på djur m.m. meddela förelägganden och förbud som behövs för att dessa EG-bestämmelser ska följas.

Kontrollansvaret över införseln ligger alltså på Tullverket som har att kontrollera resandeflödet och postflödet in från tredje land och tillse att bara sådana produkter som uppfyller gällande krav avseende produkttyp, avsändarland och mängd tas in i landet.

5. Produkter som får föras in för personligt bruk

På sid. 7 i denna vägledning finns en sammanställning över produkter som under vissa villkor fritt får föras in till Sverige via personligt bagage eller postförsändelser. De begränsningar som finns avseende avsändarländer och mängder framgår också.

Om det rör sig om produktslag eller mängder som inte passar in i tabellen i bilagan, så kan det givetvis ändå under vissa förutsättningar vara möjligt att ta in produkten för personligt bruk. De krav som då ställs blir samma som de som ställs för kommersiell införsel. Om produkten redan befinner sig i postflödet eller i den resandes bagage finns det dock ingen möjlighet att föra över materialet till det kommersiella flödet varför införsel av aktuell försändelse omöjliggörs.

² Genom förordning (1994:1830) om införsel av levande djur m.m. respektive förordning (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från ett tredje land

³ Enligt 12 a § förordning (2006:815) om provtagning på djur m.m.

6. Skyddsbeslut

Så kallade skyddsbeslut kan fattas på EU-nivå av kommissionen med mycket kort varsel. Besluten fattas bland annat om någon allvarlig smitta visat sig fått stor spridning i ett land och man är osäker på om landet har kontroll på läget. Har ett skyddsbeslut fattats som förbjuder införsel av vissa produkter från ett visst land eller område så innebär detta att inget sådant material får föras in till EU, inte ens om detta annars hade varit möjligt via personligt bagage eller via postförsändelser.

Uppstår motsvarande smittrisk inom EU riktas skyddsbeslutet mot den specifika medlemsstaten som har att tillse att inget material som kan misstänkas innebära smittrisk lämnar landet eller området i fråga.

7. Bortskaffande

De produkter som stoppas i tullfiltret (resandeflödet och postflödet) och som inte får komma in till EU måste beslagtogs och sändas vidare för destruktion. Detta ska göras i enlighet med de krav förordning (EG) nr 1069/2009 ställer. Detta framgår av 2 kap. 30 a § i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur.

Förvaring

I väntan på borttransport ska materialet förvaras väl förpackat och väl märkt, samt hållas åtskilt så att det inte finns någon risk att det kan förväxlas eller komma bort.

Handelsdokument

Den EU-lagstiftning som rör animaliska biprodukter kräver att ett särskilt standardiserat handelsdokument ska åtfölja transporten till destruktionsanläggningen. För användning inom landet får dock andra dokument användas efter beslut från behörig myndighet (Jordbruksverket i detta fall). Jordbruksverket har tagit fram ett förenklat dokument för just användning i dessa situationer. Dokumentet återfinns på www.jordbruksverket.se under Djur / Djurprodukter / Handelsdokument och ligger i spalten till höger - ”Handelsdokument för transport inom Sverige av sådana animaliska biprodukter och därav bearbetade produkter som införts från tredje land och som ska bortskaffas”.

Dokumentet ska i original åtfölja sändningen till slutdestinationen. En kopia ska sparas av Tullen i minst två år och transportören ska ha en kopia som också ska sparas i minst två år.

Destruktionsanläggningar

De destruktionsanläggningar som finns till förfogande i mars 2011 är de som anges i bilaga 2 till denna vägledning. Anläggningar kan komma att tillkomma. Kontakta Jordbruksverket om det är aktuellt med någon annan anläggning.

8. Register och rapportering

Tullverket måste ha ett (eller flera) register, dels över det material som beslagtogs/lämnats in liksom över det material som skickats vidare för destruktions. Rör det sig om ett fåtal beslag per år räcker det för det utgående materialet att kopiorna på handelsdokumenten sätts in i en pärm i kronologisk ordning.

Rapportering ska göras på årsbasis till Tullverket centralt som sammanställer uppgifterna och sänder dessa till Jordbruksverket som sedan skickar informationen vidare till EU-kommissionen.

9. Information till resande

Av nationell lagstiftning⁴ framgår att den myndighet som utövar offentlig kontroll, vilket är Tullverket i detta fall, genom rådgivning, information och på annat sätt ska underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter. Vidare framgår att Jordbruksverket ska ansvara för att allmänheten uppmärksammas på de veterinärvillkor som gäller varor för personligt bruk som förs in i gemenskapen och att Tullverket ska säkerställa att resande som anländer från tredje land vid införselorter uppmärksammas på de veterinärvillkor som gäller varor för personligt bruk som förs in i unionen.

Av förordning (EG) nr 206/2009 framgår att arrangörer av internationella passagerartransporter, inklusive hamn- och flygplatsoperatörer och researrangörer, liksom postföretag ska uppmärksamma sina kunder på bestämmelserna i denna förordning, särskilt genom att tillhandahålla informationen i bilagorna till förordningen.

10. Livsmedel och foder av animaliskt ursprung som får föras in med personligt bagage eller via postförsändelser

Av nedanstående punkter A-E framgår vilka typer av produkter som får föras in med personligt bagage eller i postförsändelser för personligt bruk. Vissa produkter får tas in från många länder helt utan restriktioner, i andra fall finns det viktsbegränsningar eller andra restriktioner. Observera också det som anges under rubriken Skyddsbeslut i denna vägledning samt att lagstiftningen rörande artskydd i vissa fall måste beaktas.

A

Alla typer av livsmedel och foder får föras in oavsett vikt från övriga EU, Andorra, Liechtenstein, Norge, San Marino och Schweiz.

B

Alla typer av fiskeriprodukter får föras in oavsett vikt från Färöarna och Island.

⁴ 11 § lag (2006:806) om provtagning på djur, m.m. och 11 a § i förordning (2006:815) om provtagning på djur, m.m.

C

Följande produkter får utan mängdrestriktion tas in från samtliga länder i världen:

- Kex, bröd, kakor, choklad, konfektyr (inkl. godis och andra sötsaker) som inte är blandade eller fyllda med köttprodukter
- Köttextrakt och köttkoncentrat (t.ex. buljongtärningar och buljongkoncentrat på flaska)
- Buljong och aromer för soppor som är förpackade för slutkonsumenten och som innehåller köttextrakt, köttkoncentrat, animaliska fetter eller fiskolja och som är i form av pulver eller extrakt.
- Pastaprodukter och nudlar som inte är blandade eller fyllda med köttprodukter (och således kan innehålla t.ex. mjölk eller ägg)
- Oliver fyllda med fisk
- Livsmedel som inte innehåller kött eller mjölk och som inte innehåller mer än 50 % bearbetade produkter av t.ex. ägg- eller fiskprodukter. Produkten ska vara lagringstålig i rumstemperatur alternativt ska hela innehållet genomgått en fullständig kokningsprocess eller värmebehandling så att allt råmaterial har denaturerats. Produkten ska också vara förpackad och det ska tydligt framgå att det är livsmedel.
- Ofyllda gelatinkapslar
- Kosttillskott förpackade för slutkonsumenten och som innehåller små mängder animaliska produkter (bl.a. sådana som innehåller glukosamin, kondroitin eller kitosan)

D

Av nedanstående tabell framgår vilka **livsmedel** som får tas in utöver vad som nämns ovan. *Samtliga nedanstående livsmedel har mängdrestriktioner och i vissa fall ställs även villkor.*

Typ av livsmedel	Förutsättningar för införsel
De kött- och köttprodukter liksom mjölk- och mjölkprodukter som anges i bilaga 1 till denna vägledning (saxad ur förordning (EG) nr 206/2009).	Dessa produkter får tas in från Kroatien, Färöarna, Grönland och Island om det rör sig om max 10 kilo.
Urtagna färska eller beredda fiskeriprodukter eller bearbetade fiskeriprodukter. T.ex. avses här färsk, torkad, tillagad, saltad eller	Från andra länder än de som nämns under A och B ovan får totalt 20 kilo eller vikten av en fisk (beroende på vilken vikt som är högst) tas in. Observera att fisken måste vara urtagen om det inte rör sig om beredda eller bearbetade

rökt fisk, samt vissa skaldjur (t.ex. räkor, humrar, döda musslor och döda ostron).	fiskeriprodukter.
Levande ostron och levande musslor för konsumtion	Om produkten kommer från Färöarna, Grönland, Island eller Kroatien får vikten inte överstiga 10 kilo. Från andra länder än de som nämns i föreg. stycke och under A får maximalt 2 kilo tas in.
Modersmjölksersättning Barnmat Specialmat som krävs av medicinska skäl	Från Kroatien, Färöarna, Grönland och Island gäller att samtliga följande fyra krav måste uppfyllas: Det får röra sig om maximalt tio kilo Produkten får inte vara sådan att den kräver kylförvaring i oöppnat skick. Det måste vara en förpackad märkesvara som är avsedd för direkt försäljning till slutkonsument Förpackningen får inte ha brutits såvida produkten inte är i bruk Från andra länder än de som nämns i föreg. stycke samt under punkten A ovan gäller att samtliga följande fyra krav måste uppfyllas: Det får röra sig om maximalt två kilo Produkten får inte vara sådan att den kräver kylförvaring i oöppnat skick. Det måste vara en förpackad märkesvara som är avsedd för direkt försäljning till slutkonsument - Förpackningen får inte ha brutits såvida produkten inte är i bruk
Ägg	Om produkten kommer från Färöarna, Grönland, Island eller Kroatien får vikten inte överstiga 10 kilo. Från andra länder än de som nämns i föreg. stycke och under A får maximalt 2 kilo tas in.
Honung	Om produkten kommer från Färöarna, Grönland, Island eller Kroatien får vikten inte överstiga 10 kilo. Från andra länder än de som nämns i föreg. stycke och under A får maximalt 2 kilo tas in.
Döda sniglar och insekter, samt grodlår, för konsumtion	Om produkten kommer från Färöarna, Grönland, Island eller Kroatien får vikten inte överstiga 10 kilo. Från andra länder än de som nämns i föreg. stycke och under A får maximalt 2 kilo tas in.

E

Av nedanstående tabell framgår vilka **foder** som får tas in utöver vad som nämns under A ovan. Fodren har mängdrestriktioner och i vissa fall ställs även villkor.

Typ av foder	Förutsättningar för införsel
De sällskapsdjursfoder som anges i bilaga 1 till denna vägledning (saxad ur förordning (EG) nr 206/2009).	Dessa produkter får tas in från Kroatien, Färöarna, Grönland och Island om det rör sig om max 10 kilo.
Särskilt sällskapsdjursfoder som krävs av medicinska skäl	<p>Från Kroatien, Färöarna, Grönland och Island gäller att samtliga följande fyra krav måste uppfyllas:</p> <p>Det får röra sig om maximalt tio kilo Produkten får inte vara sådan att den kräver kylförvaring i oöppnat skick. Det måste vara en förpackad märkesvara som är avsedd för direkt försäljning till slutkonsument Förpackningen får inte ha brutits såvida produkten inte är i bruk</p> <p>Från andra länder än den som nämns i föreg. stycke och under A ovan gäller att samtliga följande fyra krav måste uppfyllas:</p> <p>Det får röra sig om maximalt två kilo Produkten får inte vara sådan att den kräver kylförvaring i oöppnat skick. Det måste vara en förpackad märkesvara som är avsedd för direkt försäljning till slutkonsument Förpackningen får inte ha brutits såvida produkten inte är i bruk</p>

11. Kommentar avseende införsel av fisk och vissa andra produkter:

I den mån Statens Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1995:125) om införsel av fisk, kräftdjur och blötdjur och produkter därav eller Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:135) om veterinära kontroller av produkter som förs in från tredje land till Europeiska unionen (EU), Andorra, Färöarna och Norge och, vad avser fiskprodukter, Island innehåller bestämmelser som inte överensstämmer med bestämmelserna i Kommissionens förordning (EG) nr 206/2009 om införsel för personligt bruk till gemenskapen av produkter av animaliskt ursprung och om ändring av förordning (EG) nr 136/2004 ska bestämmelserna i EG-förordningen tillämpas.